

---

# KRÓNIKA

---

## IN MEMORIAM

A magyarországi Veszprémnél a március 26-án történt súlyos közlekedési balesetben életét veszítette Kasza Éva, a szabadkai Népszínház nyugalmazott színésze és Takács Tibor, a Népkör amatőr színtársulatának vezetője.

## DÍJAK

**NAPLEÁNY-DÍJ** – Orosz Ibolya 1973 óta a Hét Nap újságírója. A Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség által alapított Napleány újságírói díj első kitüntetettje. A díjátvételt követően percekig zúgó taps is bizonyítja, jó kezekbe került az elismerést jelző műalkotás. Dévavári Zoltán 75. születésnapján ajánlotta fel a család Baranyi Károly Napleány című szobrát a VMMSZ kuratóriuma által kitüntetett vajdasági magyar újságíróknak, amelyet az elkövetkezőkben minden év március 15-én, a magyar sajtó napján adnak át.

**A KULTÚRA SZIKRÁI DÍJAK** – A Vajdasági Művelődési Intézet odaítélte és március 26-án ünnepélyesen átadta a Kultúra Szikrái Díjat a tavalyi évben kifejtett kimagasló teljesítményért. Ezúttal Jasna

Jovanov, az újvidéki Pavle Beljanski Képtár custosa, Csuka Mária nagybecskereki könyvtáros és fordító, Petar Čurčić festő és grafikusművész, Vickó Árpád fordító és szerkesztő, Marina Lučijan újságíró és szerkesztő, Harmath Károly Ferenc-rendi szerzetes érdemelte ki a díjat, továbbá a pancsovai Modern Művészetek Galériája, az Újvidéki Múzeum, a dunacsébi (Čelarevo) Petar Kočić Művelődési-Oktatási Társaság és a rumai Művelődési Központ.

## MEGJELENT

Pataky András: Délkelet-Baranya a földrajzi nevek tükrében. HunCro, Eszék, 2004

## RENDEZVÉNY

**MÁRCIUS 15., A MAGYAR TANSZÉK EMLÉKMŰSORA** – Az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv és Irodalom Tanszéke március 11-én rendezte meg emlékműsorát az 1848/49-es szabadságharc tiszteletére. Az ünnepi műsor vendégeit és az egybegyűlteket Bányai János tanszékvezető köszöntötte. Az emlékműsoron az 1848 márciusának és az utána következő hónapoknak

meg éveknak emlékét felelevenítő irodalmi összeállítással a tanszék elsőéves hallgatói mutatkoztak be Faragó Kornélia vezetésével.

**MÁRCIUS 15. A VAJDASÁGBAN** – Szabadkán az 1848. március 15-i forradalom és szabadságharc 156. évfordulója alkalmából a Népkörben március 12-én filmestet tartottak, amelyen Siflis Zoltán A szabadságharc délvideki emlékei című filmjét tekinthette meg a közönség. Szintén 12-én a Svetozar Marković Gimnázium és a Nyitott Távlatok Civil Szervezet közös ünnepi műsorában a tanulók mellett főelőadóként fellépett Zakar Péter, a Szegedi Egyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskola történelem tanszékének tanszékvezető-helyettese. Előadásának címe: 1848/49 – legenda és valóság. Az emlékezés következő fontos pontja a szabadkai Kosztolányi Színház és a Népkör Magyar Művelődési Egyesület közös produkciója, amelyet március 14-én a Jadran színpadon Zúg március címmel tartottak.

**PODOLSZKI EMLÉKNAP** – Március 20-án szervezték meg Bácsfeketehegyen a 7. Podolszki József Irodalmi Emléknapot. Az ünnepi műsor a kultúrotthonban a költő emléktáblájának megkoszorúzásával kezdődött. A költő munkásságát Bordás Győző, a Forum Könyvkiadó igazgatója méltatta, kiemelve, hogy bár Podolszki kiváló publicista is volt, igazából mindig költő maradt. A koszorúzást követően a könyvtárban megnyílt Léphaft Pál Az arc a legjobb álarc című karikatúrákiállítás. A műsor befejező részében helybeli, kisgyeji és topolyai fiatalok tartottak irodalmi vetélkedőt, melynek témája Fehér Ferenc és Podolszki József költészete volt.

**KULTUSZ ÉS KULTÚRATEREMTÉS** – Az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karán a Magyar Tanszék szervezésében március 24–25-én konferenciát

tartottak, melyen Kultusz és kultúrateremtés címmel vajdasági, valamint budapesti, debreceni és szombathelyi írók és történészek értekeztek. A tanácskozás résztvevőit és vendégeit Bányai János tanszékvezető köszöntötte, a magyarországi vendégek nevében meg Tverdota György szólt a szíves együttműködésről, az 1988–1989-ben kezdődő kultusz kutatásról. Tverdota a Rákóczi-kultusz ihlette kuruc balladák költőiről, Bányai János a titói személyi kultusz és a kultuszversek összefüggéseiről értekezett. Gyáni Gábor a kollektív emlékezet és a terek kultuszát vette górcső alá, Jung Károly pedig a szentkutak, a népi vallásosság kultuszhelyeiről szólt. Utasi Csilla az aracsi Pusztatemplom kultuszát, Gerold László meg a színház önkultuszát vizsgálta. Margócsy István az 1843-as Kisfaludy-dal-ünnepéről, Utasi Csaba a Szenteleky-kultusz jelenségeiről értekezett. Faragó Kornélia a kezdet-kultusz közösségi térideréről, Bordás Győző a Szirmai-díj történetéről beszélt. Bence Erika Herceg János szempontjából szólt a kultuszteremtés nehézségeiről, míg Németh Ferenc az elhalálzási és temetkezési kultuszjelenségeket vizsgálta a bánáti polgári kultúrában. A tanácskozás 25-i felszólalójaként Csáky S. Piroska a könyvkiadásunk kultikus mozzanatairól, Toldi Éva a vajdasági magyar tanácsközpontban fellelhető kultikus szemléletről és nyelvhasználatról, Káich Katalin meg a 19. és 20. század fordulójának zenekultuszáról beszélt. Ózer Ágnes a vajdasági magyar művelődéstörténet kultuszkérdéseiről, Lakner Lajos meg a Múzeum, kultúra, mindennapok címmel értekezett.

**ZOMBORI TALÁLKOZÁSOK** – A zombori Berta Ferenc Zsebszínpad 25. estjének vendége március 30-án Lovas Ildikó író volt. Lovas Ildikóval, Szabadka és a női életelv faggatójával készült irodalmi műsor keretében megnyílt Nagy Emília kerámiai-

nak és Reéb Etele festményeinek kiállítására. Az est házigazdája Fekete J. József volt.

**KOSZTOLÁNYI-NAPOK** – Április 2-án tudományos tanácskozással tisztelegtek Szabadka nagy szülöttjének emléke előtt. Pomogáts Béla irodalomtörténész, a Kosztolányi-napok társelnöke szólt az egybegyűltekhez a tudományos tanácskozás bevezető előadásában. Angyalosi Gergely budapesti irodalomtudós A befalazott költő elnevezésű előadásában Kosztolányi első verseskötetéről, az 1907-ben megjelent A négy fal között című műről beszélt. Csáky S. Piroska egyetemi tanár megállapította, hogy a Hídban az 50-es évek elejéig nem foglalkoztak vele. Most, a Híd jubileumi évében, Kosztolányi szellemi öröksége szintén jelen van a folyóiratban. Borgos Anna budapesti pszichológia szakos doktorandusz nővendék állította össze, szerkesztette Kosztolányi Dezsőné, Harmos Ilona Burokban születtem című könyvét, amelyben önéletrajzi írások, novellák, a kortárs írókról, írófeleségekről papírra vetett, szubjektív áttitott portrék jelentek meg. A délelőtti részben a szerkesztő röviden bemutatja a kötetet. A rendezvény idejére jelent meg Bogdán József költő A Kosztolányi család közelében című könyve. A Városi Könyvtár olvasótermében megtartott tanácskozáson Kunkin Zsuzsanna, az intézmény igazgatója üdvözölte a megjelenteket. A tudományos tanácskozás elnöklője Hóza Éva, a Magyar Tanszék tanára volt. A Kosztolányi-napok résztvevői a tanácskozás után koszorúzták meg Kosztolányi mellszobrát a gimnázium előtt.

## IRODALOM

**A BIRODALOM ODAVÁG** – Március 22-én a Magyar Szó tanácstermében mutatták be Purger Tibor, a lap washingtoni tudósítójának A birodalom odavág című könyvét. A kötet a Magyar Szó Lapkiadó

Közvállalat és a Forum Könyvkiadó társ kiadásában jelent meg a Magyar Szó 60. évfordulója alkalmából. A szerző könyvének eseményeit a 2001. szeptember 11-i New York-i történések köré építi, kifejtve az amerikai és a Bush-féle külpolitika színváltását. A kiadványt Kókai Péter, a napilap főszerkesztője és Bordás Győző, a Forum Könyvkiadó igazgatója méltatta, washingtoni élményeiről a szerző mesélt.

**MEGHALNI VUKOVÁRNÁL** – A Szabad Líceum március 26-án Majoros Sándor bácskossuthfalvi származású József Attila-díjas író Meghalni Vukovárnál című regényét mutatta be a szabadkai Városi Könyvtár emeleti olvasótermében. A szerző mellett az est vendége volt a könyv kiadója, Solymosi Lajos is. A regényből a Kosztolányi Dezső Nyelvi Gimnázium diákjai olvastak fel részleteket.

**KÖNYVBEMUTATÓ** – Az újvidéki Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület, valamint a tóthfalusi Pannon Média lapkiadó, terjesztő szervezésében március 18-án mutatták be Simonyi Mária A magyar politikai sajtó története 1918-ig a mai Vajdaság területén című könyvét.

## SZÍNHÁZ

**ZÚG MÁRCIUS** – Krekity Olga rendezésében Zúg március címmel a Kosztolányi Dezső Színház két művésze, Katkó Ferenc és Mess Attila, valamint a Népkör Magyar Művelődési Központ táncsoportja, a Juhász zenekar, a Szalagfűző leánykórus és a Népkör diákszínjátszó csoportja a márciusi forradalmi események történetét elevenítette fel március 14-én a Jadran színpadon.

**A MI ERDŐNK ALJÁN** – A szabadkai Kosztolányi Dezső Színház és az Újvidéki Színház közös produkciójának bemutatóját március 21-én Újvidéken tartották meg. Tolnai Szabolcs az egyetem befejezése óta

nem rendezett színházi előadást, filmalkotásaival viszont felhívta magára a hazai és külföldi szakma figyelmét. Dylan Thomas *A mi erdőnk alján* című művét az író legjobb drámájának tartja Tolnai Szabolcs. A véletlen összejátszása, hogy a dráma a tavasz első napján játszódik, és a felújított előadás is éppen a tavasz első napján volt. A visszatérő hajóskapitány Krúdy Gyula Szindbádja, akit Molnár Zoltán alakít. A darab többi szereplője Szorcsik Kriszta, Kovács Nemes Andor, Bicskei Flóra, Mezei Kinga, Giricz Attila, Krizsán Szilvia, Puskás Zoltán és Német Attila. A zeneszerző Mezei Szilárd.

**KOMÁMASSZONY, HOL A STUKKER?** – Március 26-án tartották a szabadkai Népszínház idei évadjának ötödik bemutatóját. A *Komámasszony, hol a stukker?* című Görgey Gábor-darab többszű, többretegű komédia, mély mondanivalóval. A darabban öt különböző karakter szerepel, a kispolgártól, a maffiózón keresztül a kékvérűig, öt férfi: Cuki (Szőke Attila), Méltóságos (Katkó Ferenc), K. Müller (Pálfi Ervin), Kiss (Szilágyi Nándor), valamint Márton (Mess Attila). A darab rendezője Hernyák György.

**A VAJDASÁGI MAGYAR AMATŐR SZÍNJÁTSZÓK IX. TALÁLKOZÓJA** – Március 28-án Magyarkanizsán lezajlott a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók IX. Találkozójának díjkiosztó gálaműsora. A találkozó művészeti bizottsága: Ágoston Pribilla Valéria, Faragó Árpád (elnök) és Szöllősy Vágó László megítélése szerint a Pataki László-díjat, a találkozó legjobb előadása címet a zentai Thurzó Lajos KMK színtársulata nyerte el *Marivaux A szerelem és véletlen játéka* című vígjátékával. A Garay Béla-díj a közössiégterem-

tő tevékenységért Topolyára került, a Művelődési Ház Mara színjátszói Robert Thomas *Hét nő* című bűnügyi játékáért. A Bambach Róbert-díjat, az új kifejezési formák kereséséért a magyarkanizsai Ozoray Árpád MME ifjúsági csoportja kapta Krályevacski Eszter Cserbenhagyott álmok című drámájáért. A Szántó Róbert-díjat a szép színpadi beszédért Kisorozs érdemelte ki, a Testvériség–egység ME, Tóth Ede *A falu rossza* című népszínműben nyújtott teljesítményéért.

## KIÁLLÍTÁS

**TEXTÍLIÁK** – Tóth Ágnes patchwork technikával gyönyörű asztalterítőket, faliképeket és más textiltárgyakat alkot. Ugyanakkor üveg- és selyemfestéssel is foglalkozik, a természet nyers szépsége ihlette meg különleges merített papírjait. Eddig csoportos tárlatokon szerepelt Budapesten, Szabadkán, Újvidéken. Első önálló kiállítása március közepén nyílt meg a szabadkai Városháza alatti Szabadka Galériában.

## ZENE

**A BARTÓK-ZONGORAVERSENY VAJDASÁGI HELYEZETTJE** – A szegedi Bartók-zongoraverseny mintegy húsz 16 és 30 év közötti versenyző lépett a zsűri és közönség elé. Görög Enikő, a szabadkai középfokú zeneiskola másodikos növendéke a legifjabb versenyző volt, ennek ellenére különdíjban részesült. A romániai Nagyszentmiklóson, Bartók szülővárosában egy gálakoncertet rendeztek, ahol a legszűkebb válogatásba bejutott 5 versenyző mellett Görög Enikő is közönség elé léphetett. Itt hallott zongorajátékáért a temesvári opera díjban részesítette.

*SMIT Edu összeállítása*